

DESDE LA FRONTERA

Retrat d'un col·leccionista

MARIA PALAU

Poques nits han estat tan cromàtiques i calidoscòpiques com la del 10 de juny del 1976. No l'oblidaran mai el centenar de persones que al capvespre van entrar a casa de Josep Suñol, a Les Escalles Park de Pedralbes –un tros d'ànima de l'arquitecte Sert– sense saber que, al cap de tres hores, en sortirien diferents. Allò que van viure no va ser (només) una festa, sinó un ritual d'iniciació a una nova manera de viure. Es van divertir, i molt, però també van sentir una sacsejada profunda a la seva manera de veure el món. Un món que havia deixat de ser gris, però que es resistia a definir els colors. Algú havia d'activar el color en una època d'utopies desaforades que avui, més que mai, invoquen un món perdut del tot. Aquella vetllada, Suñol, l'amfitrió, i els seus còmplices, els artistes Antoni Miralda, Jaume Xifra i Antoni Muntadas, van fer el clic.

Al rebedor, un Sisa abstrèt i esquifit sonoritzava la investidura: unes donzelles cobertes amb veils lilosos vestien els convidats amb uns mantells del mateix color. Un color que, com per art de màgia (o, millor dit, per la màgia de l'art) havia pigmentat les be-

Una imatge de la festa 'Situació color', en el moment de la investidura dels convidats. FUNDACIÓ SUÑOL

gudes i les llesques de pa, amb el cor morat. Els més tiferans, que ho eren tots, es van decidir a explorar les estances de la casa i, a l'arribar a la cuina, sorpresos perquè l'aigua calenta rajava vermella i la freda blava, van descobrir simpàtiques revelacions íntimes de Suñol en un vídeo que es projectava en un televisor col·lo-

cat sobre els fogons. A la pantalla, l'Antonio, proa del servei domèstic, es queixava que amb el sopar fet el senyor sempre troba excuses de mal pagador per fer refredar el menjar. La cerimònia va seguir a la segona planta de la casa, tacada de taronja. Després de rebentar uns globus de flaires vigorosos, la gresca es va traslla-

dar a la tercera planta, regne del verd, i llavors va esclatar la traca final: un banquet fastuós amb insòlits menjars tenyits de vermell, groc i blau.

Suñol, empresari de tercera generació i reducte d'un perfil de col·leccionista i mecenes que ha fet de l'art la seva vida, i no la seva inversió, va inaugurar aquell

10 de juny del 1976 la seva nova residència acompanyat d'un petit arxipèlag d'amics i de persones que estimava. Per amistat i per amor, Suñol ha erigit la col·lecció d'art contemporani més important del país, desafiant els gustos i els prejudicis d'una burgesia acomodada en l'art de fa un segle i insensible a la creació actual. Per amistat i per amor, i ben lluny dels focus de la socialitat i dels mitjans de comunicació.

Suñol és un home discret. No se n'ha publicat mai cap fotografia. No concedeix entrevistes. No s'amaga, però no s'exhibeix. Ara sabem alguna cosa més d'ell perquè, amb l'excusa del festival Loop, s'han estrenat dues peces de vídeo inèdites que evocuen aquella festa irrepètible: *Situació color*, que documenta la cerimònia que es van enginyar Miralda i Xifra, i *Retrat de Pep Suñol*, la gosada de Muntadas de penetrar en la seva cuina.

Té raó Pilar Vélez, la directora del Museu Marès, quan diu que beneeix la vanitat dels col·leccionistes (Avui, 14-V-2011) si és el preu que s'ha de pagar perquè comparteixin les seves obres. En aquest món de concessions a la petulància, Suñol no encaixa i és un solitari rara avis. *

CADÀVERSEXQUISITS

MONTSE FRISACH

La Verge atlètica i els nois juganers

Miquel Àngel és sinònim d'artista agosarat. Entre els seus atreviments més sonats hi ha haver pintat la Sagrada Família més carnal i pagana de la història de l'art, encara que a primera vista no ho sembli. Més coneguda com a *Tondo Doni* (en referència a la seva forma circular i al cognom del seu client), *La Sagrada Família* és una de les obres mestres del Renaixement que s'exposen a la Galeria dels Uffizi de Florència. Es tracta d'un encàrrec d'un adinerat amic de la infància de l'artista, Angelo Doni, que va demanar a Miquel Àngel un quadre per regalar-lo a la seva promesa, Magdalena Strozzi.

Aleshores Miquel Àngel ja era un artista famosíssim a Florència, sobretot per haver acabat d'esculpir el gegantesc *David*,

que s'exhibia orgullós davant del Palazzo Vecchio. Dedicat per complet a l'escultura en els últims temps, feia anys que l'artista no pintava i per fer-ho va preferir un suport de fusta circular (freqüent a l'època per a obres de tema religiós destinades a l'espai domèstic) dissenyant fins i tot el marc.

A part de la magnífica tècnica pictòrica de l'obra, el més interessant és la manera com Miquel Àngel col·loca els tres personatges principals. El nen Jesús ens és literalment presentat als espectadors, passant dels braços de Sant Josep a Maria, per darrere de la musculada i atlètica Verge. Aquesta figura presideix l'escena amb autoritat,

'La Sagrada Família', de Miquel Àngel, més coneguda com a 'Tondo Doni', va ser pintada entre el 1506 i el 1508, per encàrrec d'un adinerat florentí. Es creu que el marc va ser dissenyat pel mateix Miquel Àngel, i el seu diàmetre és de 120 centímetres. GALERIA DELS UFFIZI, FLORÈNCIA

amb el seu elegant vestit drapjat però el que més ens sorprèn és el seu aspecte masculí. Alguns experts, com Regina Stefa-

niak, creuen que l'aparença masculina de la Verge és una al·legoria de la seva virginitat. Potser. Però és clar que Miquel Àngel

preferia representar dones d'aparença forta, com les Sibilles de la Capella Sixtina, potser perquè també preferia pintar cossos masculins.

Les preferències de Miquel Àngel semblen aclarir-se més quan observem el fons del quadre. L'escena que apareix és senzillament al·lucinant, si la comparem amb l'escena principal. Un grup d'efebus despulats, molt més estilitzats que la Verge, contemplen, ociosos, el paisatge. Dos d'ells es barallen juganers... De nou ens trobem davant una hipotètica al·legoria del món antic, que ha quedat enrere, definitivament, davant del cristianisme. Però evidentment és també un exercici de pintura sensual.

Sembla que l'obra no va agradar gaire a Angelo Doni però, en canvi, a la seva futura dona li va encantar. *